

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/205713,Premiera-filmu-dokumentalnego-IPN-Pod-tym-znakiem-zwyciezysz-w-40-rocznice-walki.html>
06.03.2026, 11:20

Premiera filmu dokumentalnego IPN „Pod tym znakiem zwyciężysz” w 40. rocznicę walki o krzyż w Zespole Szkół Rolniczych w Miętnej

19 grudnia 2024 na kanale IPNtv miała miejsce premiera filmu dokumentalnego pt. „Pod tym znakiem zwyciężysz”. Film został zrealizowany przez Biuro Edukacji Narodowej IPN. To poruszający dokument zawierający obraz zdarzeń sprzed 40 lat z Zespołu Szkół Rolniczych w Miętnej, przekazany w pełnych emocjach relacjach uczestniczących w nich uczniów oraz wspierających ich osób.

[Pod tym znakiem zwyciężysz \[FILM DOKUMENTALNY\]](#)

Film dokumentalny „Pod tym znakiem zwyciężysz” zawiera wybrane relacje uczestników wystąpienia uczniów Zespołu Szkół Rolniczych w Miętnej w obronie krzyży zdjętych przez dyrekcję z pomieszczeń szkoły w 1984 r. Materiał wzbogacają wypowiedzi osób wspierających wówczas młodzież – nauczycieli, księdza, matki uczennicy oraz historyków-ekspertów.

W tym roku przypadła czterdziesta rocznica kulminacji i zakończenia rozpoczętego w końcu 1983 r. protestu uczniów Zespołu Szkół Rolniczych w Miętnej w obronie Krzyża. W czasie wolnościowego zrywu Polaków, którego wielką chwilą były wydarzenia sierpnia 1980 r., w przestrzeni publicznej masowo pojawił się symbol Krzyża. Była to zarówno manifestacja wiary, jak również znak utożsamiany z dążeniem społeczeństwa do wolności. W czasie stanu wojennego i w okresie, który nastąpił po nim władze komunistyczne podjęły ostre działania w zakresie usuwania krzyży z budynków publicznych. Przykładem takiego postępowania było zdejmowanie od jesieni 1983 r. krzyży z sal lekcyjnych i korytarzy przez dyrekcję Zespołu Szkół Rolniczych w Miętnej w gminie Garwolin. 5 grudnia zniknęły ostatnie krzyże. Władze szkoły argumentowały swoje działania obowiązującym prawem i „świeckim charakterem szkoły”.

19 grudnia samorząd uczniowski w imieniu uczniów wręczył dyrektorowi zespołu szkół pismo, zawierające żądanie wyjaśnienia kto, na jakiej podstawie i na czyje polecenie zdjął krzyże. Władze szkoły nie zamierzały negocjować z uczniami swoich decyzji, zlekceważyły narastające wśród uczniów emocje i bunt.

7 marca 1984 r. uczniowie ogłosili strajk okupacyjny szkoły, do którego przystąpiło około 400 osób. Dyrekcja szkoły w porozumieniu z władzami ówczesnego województwa siedleckiego nie zawahała się przed wezwaniem przeciwko protestującej młodzieży sił

Milicji Obywatelskiej i ZOMO. Restrykcje wobec uczniów i nauczycieli, którzy ich wsparli trwały jeszcze długo po zakończeniu strajku.

W filmie występują: ks. Stanisław Bieńko, Bogusława Gora, Tadeusz Gora, Violetta Kluczek, Ryszard Konieczny, Tadeusz Lipiński, dr Grzegorz Majchrzak, s. Anna Mroczek, Helena Sosnowska, prof. dr hab. Jan Żaryn

Realizacja: Karol Litwin, dr Tomasz Sikorski, Konrad Starczewski, Tomasz Zygmunt

Montaż: Bartłomiej Grzegorzczak

Muzyka: Baza muzyczna Arlist

Ikografia: zbiory prywatne Bogusławy i Tadeusza Gorów, zbiory prywatne Violetty Kluczek, zbiory prywatne ks. Stanisława Bieńko, Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej, Archiwum Zespołu Szkół im. Stanisława Staszica w Miętnej

Produkcja: Biuro Edukacji Narodowej 2024

Promocja filmu zbiega się z publikacją [w grudniowym numerze „Biuletynu IPN”](#) artykułu Kingi Hałacińskiej *Młodzież i krzyże. Strajki szkolne w Miętnej i Włoszczowej*.

Polecamy:

Kontakt dla mediów:

Rzecznik Prasowy IPN - Dyrektor Biura:

dr Rafał Leśkiewicz

tel. 602 322 362

rzecznik@ipn.gov.pl

